Utlåtande 2017:111 RIV (Dnr 106-1453/2016)

Förbättra barnens säkerhet på förskolorna i Stockholms stad

Motion (2016:106) av Jonas Naddebo (C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:106) av Jonas Naddebo (C) om att förbättra barnens säkerhet på förskolorna i Stockholms stad anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Olle Burell anför följande.

Ärendet

Jonas Naddebo (C) framhåller i en motion till kommunfullmäktige vikten av att Stockholms stad inför obligatorisk och regelbunden utbildning för stadens förskolepersonal i hjärt- och lungräddning samt att personalen regelbundet bör tränas i olycks- och riskhantering.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret ser att staden redan idag kontinuerligt arbetar med barnsäkerhet samt att det finns en budgetaktivitet om att ta fram centrala

riktlinjer för barnsäkerhet för att få en likvärdighet i stadens arbete med dessa frågor.

Utbildningsnämnden föreslår att frågan om systematisk och regelbunden personalutbildning i första hjälpen för barn samt olycks- och riskhantering blir en del i den utredning som kommer ligga till grund för de centrala riktlinjerna för barnsäkerhet som ska tas fram.

Bromma stadsdelsnämnd lyfter fram att stadelens förskolepersonal utbildas med regelbundenhet i barnolycksfall och hjärt- och lungräddning (HLR).

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd menar att förskolor har god beredskap med rutiner för förebyggande arbete och akuta händelser och att medarbetarna utbildas kontinuerligt om barnolycksfall och i hjärt- och lungräddning (HLR).

Kungsholmens stadsdelsnämnd skriver att samtliga förskolor idag har regelbunden utbildning i hjärt- och lungräddning samt att utbildningen sker återkommande var 18-24 månad.

Mina synpunkter

Alla barn i Stockholm har rätt till en trygg uppväxt och en bra förskola nära hemmet. Förskolans verksamhet ska vara tillgänglig, ha hög kvalitet och lägga grunden för ett livslångt lärande för alla Stockholms barn. Förskolan ska skapa trygghet för såväl barn som föräldrar.

Stockholms stads förskoleverksamheter arbetar redan idag kontinuerligt med barnsäkerhet, där exempelvis första hjälpen för barn ingår. Generellt är förskolan en säker miljö för barnen och de flesta olyckor som drabbar barn inträffar i hemmen eller på annan plats på fritiden. I stadens förskoleundersökning för år 2016 svarar 89 procent av vårdnadshavarna att de upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för deras barn.

Majoriteten vill dock höja ambitionen ytterligare. För att stärka det systematiska barnsäkerhetsarbetet samt få en ökad likvärdighet vad gäller barns säkerhet i stadens förskoleverksamheter ska centrala riktlinjer för barnsäkerheten i stadens förskolor tas fram. Detta har majoriteten prioriterat som en av budgetaktiviteterna i budgeten för år 2017.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:106) av Jonas Naddebo (C) om att förbättra barnens säkerhet på förskolorna i Stockholms stad anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i utlåtandet.

Stockholm den 3 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Olle Burell

Ulrika Gunnarsson

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) enligt följande.

Om jag hade haft yttranderätt och rösträtt hade jag yrkat att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Motion (2016:106) av Jonas Naddebo (C) om att förbättra barnens säkerhet på förskolorna i Stockholms stad bifalls
2. Därutöver anförs följande

Centerpartiet ser fram emot att staden ska arbeta fram centrala riktlinjer för barnsäkerheten i stadens förskolor i enlighet med vårt förslag. Dock finns det några viktiga aspekter att ta hänsyn i det vidare arbetet. Förskolornas ekonomi kan inte vara en faktor som avgör om personalen får den HLR-utbildning som är nödvändig. Dessutom kan det pedagogiska utvecklingsarbetet inte hamna i skuggan för att ge förskolepersonalen möjligheten att genomföra HLR-utbildningar, båda dessa behövs för en trygg verksamhet. Något som skulle säkra en sådan strategi som förvaltningen har fått i uppdrag vore att alla nyanställda genomgick en HLR-utbildning som en del av sin introduktion.

Strategin behöver dessutom innehålla tydliga skrivelser som ett likvärdigt HLR-arbete och ett systematiskt säkerhets- och krisberedskapsarbete. Tyvärr ser vi att även beredskap behöver finnas för värre scenarier och kriser än de som nämns i utbildningsförvaltningens svar på motionen.

Remissammanställning

Ärendet

Jonas Naddebo (C) framhåller i en motion till kommunfullmäktige vikten av att Stockholms stad inför obligatorisk och regelbunden utbildning för stadens förskolepersonal i hjärt- och lungräddning samt att personalen regelbundet bör tränas i olycks- och riskhantering. Motionären menar vidare att det idag är upp till respektive förskola att välja hur personalen utbildas i ovanstående kunskaper och att det då utsätter barnen för risk om personal ej har fått dessa olika kunskaper.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm stads förskoleverksamheter arbetar redan idag kontinuerligt med barnsäkerhet där exempelvis första hjälpen för barn ingår. Stadsledningskontoret ser att en likvärdighet vad gäller barnens säkerhet i stadens olika förskoleverksamheter stämmer väl överens med kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman* och dess mål för verksamhetsområdet *1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor*.

Kommunfullmäktige har i budget för 2017 beslutat om en budgetaktivitet att ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerheten i stadens förskoleverksamhet. Centrala riktlinjer skulle just stärka det systematiska barnsäkerhetsarbetet samt skapa en ökad likvärdighet. Utbildningsnämnden ska med stadsdelsnämnderna under året arbeta fram dessa centrala riktlinjer. I utbildnings- och stadsdelsnämndernas arbete med de centrala riktlinjer finns då utrymme att lyfta frågor som exempelvis olika typer utav grundläggande säkerhetsutbildningar som framkommer i motionen skriven av Jonas Naddebo (C).

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av John Kåberg (C), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 12 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Barnsäkerhet är ett prioriterat område i både kommunala och fristående förskolor i staden. Generellt är förskolan en säker miljö för barnen och de flesta olyckor som drabbar barn inträffar i hemmen eller på annan plats på fritiden. I stadens förskoleundersökning för 2016 svarar 89 procent av vårdnadshavarna att de upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för deras barn.

I staden finns ett system för att registrera olyckor och tillbud som kan användas mer systematiskt för att ge underlag för åtgärder. På varje stadsdelsförvaltning finns rutiner på övergripande nivå för att hantera kriser och olyckor.

Det pågår ett systematiskt barnsäkerhetsarbete på förskolorna där bland annat utbildning i första hjälpen för barn ingår. I stadens tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg framhålls att det bör ske systematiskt och regelbundet vilket innebär att kunskapen på förskolan inom dessa områden bör uppdateras regelbundet och fortbildning genomföras cirka vartannat år.

Samtidigt sker denna utbildning på olika sätt och med olika frekvens i de olika stadsdelsförvaltningarna och i de fristående förskoleverksamheterna. I Skolverkets *Allmänna råd för förskolan* finns inga tydliga riktlinjer för barnsäkerhet men det konstateras att det enligt forskning finns belägg för att kommuner som har genomarbetade och säkerhetsfrämjande program också har färre skadade förskolebarn än andra kommuner.

För att öka barnsäkerheten och skapa ökad likvärdighet har kommunfullmäktige i budget 2017 gett utbildningsnämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet.

Förvaltningen föreslår att den utredning som tar fram förslag till riktlinjer för barnsäkerhet inkluderar frågan om systematisk och regelbunden personalutbildning i första hjälpen för barn samt olycks- och riskhantering.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.”.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen inställer till fullo med motionären om att barnens trygghet och säkerhet är av stor vikt. Det är även angeläget att den personal som arbetar vid förvaltningens förskolor har god kunskap och beredskap gällande hur de kan förebygga risker och olyckor, samt att de har kunskap i hur de ska agera vid faktiska händelser.

Brommas kommunala förskolor har en gemensamt utformad Kris och Katastrofpärm, där det finns en inlaga om ABC-första hjälpen. I inlagan beskrivs hur personalen ska agera vid exempelvis situationer där ett barn satt i halsen och riskerar kvävning, en blödning uppstått eller när en person hamnar i chock. All personal ska känna till innehållet i Kris och Katastrofpärmen.

Barnskyddsrond ska genomföras minst en gång per år på varje förskola. Brister som upptäcks enligt förskolans rutiner för egenkontroll ska dokumenteras och anmälas till förskolechefen.

Ansvaret för att utbildningar i ABC och HLR genomförs ligger idag på respektive förskolechef. Förskolecheferna ansvarar för att se till att utbildningar genomförs regelbundet med ett sådant intervall att merparten av personalen ska ha kunskap inom olycks- och riskhantering, HLR och ABC.

Förvaltningen instämmer med motionären i att det är bra att staden ställer krav på att förskolorna som verkar inom staden ger systematisk och regelbunden personalutbildning i HLR och olycks- och riskhantering.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionären om att barnens säkerhet på förskolan är mycket viktig. Det är också angeläget att personalen har beredskap och kunskap om hur man kan förebygga olyckor och risker samt kan agera vid faktiska händelser.

Hägersten-Liljeholmens kommunala förskolor har ett gemensamt

dokument/handlingsplan med rutiner och arbetssätt som stöd för det förebyggande arbetet och vid akuta händelser, ”Kris och beredskap. Rutiner och arbetssätt inom förskolan”. Varje förskola utformar och anpassar arbetssätten utifrån sina lokala förhållanden samt kompletterar med sina kontaktuppgifter.

Handlingsplanen skall behandlas/uppdateras på arbetsplatsträff en gång om året. Förskolechefen eller av förskolechefen utsedd person svarar för information om krisplanen till nyanställd personal. På samma sätt skall information ges till personal som återkommer efter tjänstledighet eller liknande.

Genomgång av olycksfallsrisker sker i samband med den årliga arbetsmiljöinventeringen. Barnskyddsrond skall genomföras minst en gång per år. Brister som upptäcks enligt förskolans rutiner för egenkontroll skall dokumenteras och anmälas till förskolechefen.

Förskolorna anordnar regelbundet utbildning och repetitionsutbildning för sina medarbetare kring barnolycksfall samt hjärt- och lungräddning (HRL).

Förvaltningen instämmer i att det är bra att förskolorna som verkar inom staden ger systematisk och regelbunden personalutbildning i hjärt- och lungräddning (HLR) och olycks-och riskhantering.

Nyanställda ska så snart som möjligt erbjudas en utbildning. Utbildningen bör därefter repeteras en gång vartannat år.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 2 februari 2017 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är medveten om den olycksrisk som finns för barn i det vardagliga livet. Chefer och personal inom förskolan har ett stort ansvar att se till att barnen har en säker miljö att vistas i.

Samtliga förskolor har idag regelbunden utbildning i hjärt- och lungräddning. Utbildningen sker återkommande var 18-24 månad.

I nämndens verksamhetsplan för 2017 finns även en aktivitet från kommunfullmäktige där utbildningsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet.

Förvaltningen är positivt inställd till motionens förslag om ett krav från staden centralt att regelbunden och systematisk utbildning i hjärt- och lungräddning (HLR) och olycks- och riskhantering ska vara obligatorisk för personal inom förskolan.

Bilaga 1

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av John Kåberg (C) enligt följande.

att tillstyrka motionen.
att därutöver anföra följande:

Centerpartiet ser fram emot att förvaltningen tänker föreslå att den utredningen som ska ta fram riktlinjerna nu tar med sig vårt förslag. Dock finns det några viktiga aspekter att ta hänsyn i det vidare arbetet. Förskolornas ekonomi kan inte vara en faktor som avgör om personalen får den HLR-utbildning som är nödvändig. Dessutom kan det pedagogiska utvecklingsarbetet inte hamna i skuggan för att ge förskolepersonalen möjligheten att genomföra HLR-utbildningar, båda dessa behövs för en trygg verksamhet. Något som skulle säkra en sådan strategi som förvaltningen har fått i uppdrag vore att alla nyanställda genomgick en HLR-utbildning som en del av sin introduktion.

Strategin behöver dessutom innehålla tydliga skrivelser som ett likvärdigt HLR-arbete och ett systematiskt säkerhets- och krisberedskapsarbete. Tyvärr ser vi att även beredskap behöver finnas för värre scenarier och kriser än de som nämns i förvaltningens svar på motionen.